# T072 BL 2 (111) Có Tội Cũng Biết-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

*Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)*

COÙ TOÄI CUÕNG BIEÁT

Laïi nöõa, hoaëc coù toäi töø tham duïc sinh; hoaëc coù toäi töø giaän döõ sinh; hoaëc coù toäi töø ngu si sinh; hoaëc coù toäi khoâng töø tham duïc, giaän döõ, ngu si sinh; hoaëc coù toäi do haønh vi cuûa thaân, khoâng phaûi haønh vi cuûa mieäng; hoaëc do haønh vi cuûa mieäng, khoâng phaûi haønh vi cuûa thaân; hoaëc do haønh vi cuûa thaân vaø mieäng, hoaëc khoâng phaûi do haønh vi cuûa thaân vaø mieäng; hoaëc coù toäi töø baûn thaân mình sinh, khoâng phaûi töø thaân ngöôøi khaùc; hoaëc töø thaân ngöôøi khaùc, khoâng phaûi töø thaân mình; hoaëc töø thaân mình vaø thaân ngöôøi khaùc sinh; hoaëc khoâng phaûi töø thaân mình, cuõng khoâng phaûi thaân ngöôøi khaùc; hoaëc coù toäi töø mieäng mình sinh, khoâng phaûi töø mieäng ngöôøi khaùc; hoaëc coù toäi töø mieäng ngöôøi khaùc, khoâng phaûi töø mieäng mình; hoaëc coù toäi töø mieäng mình cuõng töø mieäng ngöôøi khaùc; hoaëc khoâng töø mieäng mình cuõng khoâng töø mieäng ngöôøi khaùc; hoaëc coù toäi caên cöù taâm, khoâng caên cöù vieäc; hoaëc coù toäi caên cöù vieäc, khoâng caên cöù taâm; hoaëc coù toäi söï naëng, khoâng phaûi taâm naëng; hoaëc coù toäi do taâm naëng, khoâng phaûi söï naëng; hoaëc coù toäi söï naëng, taâm cuõng naëng; hoaëc coù toäi khoâng phaûi söï naëng, cuõng khoâng phaûi taâm naëng; hoaëc coù toäi do vaät cuûa mình, khoâng phaûi do vaät ngöôøi khaùc; hoaëc coù toäi do vaät ngöôøi khaùc, khoâng phaûi do vaät cuûa mình; hoaëc do vaät mình, cuõng do vaät ngöôøi khaùc; hoaëc coù toäi khoâng do vaät mình, cuõng khoâng do vaät ngöôøi khaùc; hoaëc coù toäi taïi moät choã maø phaïm nhieàu thöù, hoaëc taïi nhieàu choã maø phaïm moät toäi; taïi nhieàu choã phaïm nhieàu toäi; hoaëc taïi moät choã phaïm moät toäi; hoaëc töø choã khoâng coù toäi daãn ñeán coù toäi; hoaëc töø choã coù toäi daãn ñeán khoâng toäi; hoaëc töø choã coù toäi daãn ñeán coù toäi; hoaëc töø choã khoâng toäi daãn ñeán khoâng toäi; hoaëc töø nguyeân nhaân toïâi naëng daãn ñeán toäi nheï; hoaëc töø toäi nheï daãn ñeán toäi naëng; hoaëc töø toäi naëng daãn ñeán toäi naëng; hoaëc töø toäi nheï daãn ñeán toäi nheï; coù khi nhaän maø phaïm toäi, coù khi aên maø phaïm toäi; söï thaønh coù toäi, khoâng thoï thì coù toäi, thoï thì khoâng coù toäi; khoâng thöïc hieän thì bò toäi, thöïc hieän thì khoâng bò toäi; hoaëc coù toäi thuoäc xoùm laøng, khoâng thuoäc nôi hoang vaéng; hoaëc coù toäi thuoäc nôi hoang vaéng, khoâng thuoäc xoùm laøng; hoaëc coù

toäi thuoäc xoùm laøng, cuõng thuoäc nôi hoang vaéng; hoaëc coù toäi khoâng thuoäc xoùm laøng, cuõng khoâng thuoäc nôi hoang vaéng; hoaëc coù toäi ñuùng thôøi, khoâng phaûi phi thôøi; hoaëc coù toäi phi thôøi, khoâng phaûi ñuùng thôøi; hoaëc coù toäi vöøa ñuùng thôøi, vöøa phi thôøi; hoaëc coù toäi vöøa khoâng phaûi ñuùng thôøi, vöøa khoâng phaûi phi thôøi; hoaëc coù toäi thuoäc ban ñeâm, khoâng phaûi ban ngaøy; hoaëc coù toäi thuoäc ban ngaøy, khoâng phaûi ban ñeâm; hoaëc coù toäi vöøa

thuoäc ban ñeâm, cuõng vöøa thuoäc ban ngaøy; hoaëc coù toäi vöøa khoâng phaûi ban ñeâm, cuõng khoâng phaûi ban ngaøy; hoaëc coù toäi ôû choã che khuaát, khoâng phaûi choã troáng traûi; hoaëc coù toäi ôû choã troáng traûi, khoâng phaûi choã che khuaát; hoaëc coù toäi vöøa ôû choã che khuaát, vöøa ôû choã troáng traûi; hoaëc coù toäi khoâng ôû choã che khuaát, cuõng khoâng phaûi ôû choã troáng traûi; hoaëc coù toäi khi ñi, khoâng phaûi khi ñöùng; hoaëc coù toäi khi ñöùng, khoâng phaûi khi ñi; hoaëc coù toäi vöøa khi ñi, vöøa khi ñöùng; hoaëc coù toäi vöøa khoâng phaûi khi ñi, vöøa khoâng phaûi khi ñöùng; hoaëc coù toäi khi ñöùng, khoâng phaûi khi ngoài; hoaëc coù toäi khi ngoài, khoâng phaûi khi ñöùng; hoaëc coù toäi vöøa khi ngoài, vöøa khi ñöùng; hoaëc coù toäi khoâng phaûi khi ngoài, khoâng phaûi khi ñöùng; hoaëc coù toäi khi ngoài, khoâng phaûi khi nguû; hoaëc coù toäi khi nguû, khoâng phaûi khi ngoài; hoaëc coù toäi vöøa khi ngoài, vöøa khi nguû; hoaëc coù toäi khoâng phaûi khi ngoài, cuõng khoâng phaûi khi nguû; hoaëc coù toäi khi nguû, khoâng phaûi khi ñi; hoaëc coù toäi khi ñi, khoâng phaûi khi nguû; hoaëc coù toäi vöøa khi ñi, vöøa khi nguû; hoaëc coù toäi khoâng phaûi khi nguû, cuõng khoâng phaûi khi ñi; hoaëc coù toäi ôû choã vaéng, khoâng phaûi choã ñoâng ngöôøi; hoaëc coù toäi ôû choã ñoâng ngöôøi, khoâng phaûi ôû choã vaéng; hoaëc coù toäi vöøa ôû choã vaéng, vöøa ôû choã ñoâng ngöôøi; hoaëc coù toäi khoâng phaûi ôû choã vaéng, cuõng khoâng phaûi ôû choã ñoâng ngöôøi; hoaëc coù toäi ôû choã ñoâng ngöôøi maø khoâng phaûi ôû giöõa chuùng Taêng; hoaëc coù toäi ôû choã giöõa chuùng Taêng, khoâng phaûi choã ñoâng ngöôøi; hoaëc coù toäi vöøa ôû choã ñoâng ngöôøi, vöøa ôû giöõa chuùng Taêng; hoaëc coù toäi khoâng phaûi ôû choã ñoâng ngöôøi, cuõng khoâng phaûi ôû giöõa chuùng Taêng; hoaëc coù toäi ôû giöõa chuùng Taêng maø khoâng phaûi ôû choã vaéng veû; hoaëc coù toäi ôû choã vaéng veû, khoâng ôû giöõa chuùng Taêng; hoaëc coù toäi ôû giöõa chuùng Taêng, cuõng ôû choã vaéng veû; hoaëc vöøa khoâng ôû giöõa chuùng Taêng, cuõng khoâng ôû choã vaéng veû; hoaëc coù toäi vaøo muøa Ñoâng, khoâng phaûi muøa Xuaân; hoaëc coù toäi thuoäc muøa Xuaân, khoâng phaûi muøa Ñoâng; hoaëc vöøa muøa Ñoâng, cuõng vöøa muøa Xuaân; hoaëc khoâng phaûi muøa Ñoâng, cuõng khoâng phaûi muøa Xuaân; hoaëc coù toäi veà muøa Xuaân, khoâng phaûi muøa Haï; hoaëc toäi thuoäc muøa Haï, khoâng phaûi muøa Xuaân; hoaëc thuoäc muøa Xuaân, cuõng thuoäc muøa Haï; hoaëc coù toäi vöøa khoâng thuoäc muøa Xuaân, vöøa khoâng thuoäc muøa Haï; hoaëc coù toäi thuoäc muøa Haï, khoâng phaûi muøa Ñoâng; hoaëc thuoäc muøa

Ñoâng, khoâng phaûi muøa Haï; hoaëc thuoäc muøa Haï, cuõng thuoäc muøa Ñoâng; hoaëc khoâng thuoäc muøa Haï, cuõng khoâng thuoäc muøa Ñoâng. Coù toäi töø duïc sinh: Nhö coá yù ñuøa giôõn vôùi nam caên, ma xaùt, aùc khaåu, töï khen mình, laøm moâi giôùi, noùi vôùi taâm hoaøn toaøn nhieãm oâ. Ñoù goïi laø toäi sinh ra töø duïc. Coù toäi töø giaän döõ sinh ra: Nhö voâ côù vu khoáng, huûy baùng, noùi hai löôõi, ñaùnh ngöôøi, ñuoåi ñi, bieát ngöôøi khaùc ñaõ aên no maø coá yù xuùc naõo, xua ñuoåi ngöôøi khaùc ôû nôi xoùm laøng, ñaùnh baèng naém tay, dô tay doïa ñaùnh, ñöùng choã khuaát leùn nghe. Ñoù goïi laø toäi töø giaän döõ sinh ra. Coù toäi töø ngu si sinh ra: Do taâm ngu si maø cho raèng theá giôùi thöïc söï laø thöôøng haèng, hoaëc

theá giôùi laø Voâ thöôøng, coù caùc loaïi kieán giaûi nhö theá, ñoù goïi laø toäi töø ngu si sinh ra. Coù toäi khoâng do duïc, giaän döõ vaø ngu si sinh ra: Nhö tröôøng hôïp A- la-haùn phaïm toäi. Ñoù goïi laø toäi khoâng do duïc, giaän döõ vaø ngu si sinh ra. Coù toäi do thaân khoâng phaûi do mieäng: Nhö ôû cuøng phoøng vôùi ngöôøi nöõ, nguû cuøng phoøng vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc quaù ba ñeâm, nguû cuøng giöôøng, ngoài cuøng giöôøng, aên nhieàu choã, aên rieâng chuùng, aên chung moät baùt. Ñoù goïi laø toïâi do thaân khoâng phaûi do mieäng. Coù toäi do mieäng khoâng phaûi do thaân: Noùi chung nhöõng toäi thuoäc veà phaïm vi mieäng. Ñoù goïi laø toäi do mieäng, khoâng phaûi do thaân. Coù toäi goàm caû thaân vaø mieäng: Nhö voâ côù vu khoáng, huûy baùng, noùi hai löôõi, tranh chaáp gaây roái, ñuoåi ñi, bieát ngöôøi ñaõ aên no maø coá tình xuùc naõo, ñuoåi ñi khi ôû xoùm laøng, duøng tay ñaùnh ngöôøi, ñöa tay doïa ñaùnh, ñöùng choã khuaát nghe leùn. Ñoù goïi laø toäi goàm caû thaân vaø mieäng. Coù toäi khoâng do thaân vaø mieäng: Nhö caùc toäi taâm töø sinh. Ñoù goïi laø toäi khoâng do thaân vaø mieäng. Coù toäi töø thaân mình, khoâng phaûi töø thaân ngöôøi khaùc: Nhö noåi giaän töï ñaùnh vaøo mình. Ñoù goïi laø toäi töø thaân mình khoâng phaûi töø thaân ngöôøi khaùc. Coù toäi töø thaân ngöôøi khaùc khoâng phaûi töø thaân mình: Nhö thaáy ngöôøi khaùc phaïm toäi daâm, troäm, gieát ngöôøi maø che giaáu. Ñoù goïi laø toäi töø thaân ngöôøi khaùc, khoâng phaûi töø thaân mình. Coù toäi vöøa töø thaân mình vöøa töø thaân ngöôøi khaùc phaùt sinh: Nhö nguû cuøng nhaø vôùi phuï nöõ, nguû vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc quaù ba ñeâm, nguû cuøng giöôøng, ngoài cuøng giöôøng vôùi ngöôøi khaùc, aên nhieàu choã, aên rieâng chuùng, aên chung baùt. Ñoù goïi laø toäi vöøa töø thaân mình vöøa töø thaân ngöôøi khaùc phaùt sinh. Coù toäi khoâng töø thaân mình, cuõng khoâng töø thaân ngöôøi khaùc: Nhö

taát caû nhöõng toäi thuoäc lónh vöïc mieäng, ngoaïi tröø vieäc daïy ngöôøi chöa thoï cuï tuùc ñoïc baøi. Ñoù goïi laø toäi khoâng töø thaân mình, cuõng khoâng töø thaân ngöôøi khaùc. Coù toäi töø mieäng mình, khoâng phaûi töø mieäng ngöôøi khaùc: Taát caû toäi thuoäc veà mieäng, tröø vieäc daïy ngöôøi chöa thoï cuï tuùc ñoïc baøi. Ñoù goïi laø toäi töø mieäng mình, khoâng phaûi töø mieäng ngöôøi khaùc. Coù toäi töø mieäng ngöôøi khaùc khoâng phaûi töø mieäng mình: Neáu Taêng giaûi quyeát söï vieäc phi phaùp maø Tyø-kheo khoâng gôûi duïc, cuõng khoâng cho ngöôøi khaùc bieát mình khoâng ñoàng yù, im laëng laéng nghe. Ñoù goïi laø toäi töø mieäng ngöôøi khaùc, khoâng phaûi töø mieäng mình. Coù toäi vöøa töø mieäng mình vöøa töø mieäng ngöôøi khaùc: Nhö cuøng ñoïc chung töøng caâu vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc. Ñoù goïi laø toäi vöøa töø mieäng mình, vöøa töø mieäng ngöôøi khaùc. Coù toäi khoâng do mieäng mình, cuõng khoâng do mieäng ngöôøi khaùc: Nhö caùc toäi töø thaân vaø taâm phaùt sinh. Ñoù goïi laø toäi khoâng do mieäng mình, cuõng khoâng do mieäng ngöôøi khaùc. Coù toäi caên cöù vaøo taâm khoâng caên cöù vaøo söï: Nhö tröôøng hôïp neân hoûi: duøng taâm gì ñeå troäm caép? Duøng taâm gì ñeå gieát ngöôøi? Duøng taâm gì ñeå xuùc chaïm phuï nöõ? Duøng taâm gì ñeå laøm haïi coû töôi? Duøng taâm gì ñeå ñaøo ñaát? Ñoù goïi laø caên cöù vaøo taâm, khoâng caên cöù vaøo söï. Coù toäi caên cöù vaøo söï, khoâng caên cöù vaøo taâm: Chaúng haïn khoâng

neân hoûi: Duøng taâm gì ñeå haønh daâm? Duøng taâm gì ñeå aên phi thôøi? Duøng taâm gì ñeå uoáng röôïu? Duøng taâm gì ñeå nguû cuøng nhaø vôùi ngöôøi nöõ? Duøng taâm gì ñeå nguû cuøng phoøng vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc quaù ba ñeâm? Neáu phaïm thì neân trò phaït ñuùng phaùp. Ñoù goïi laø caên cöù vaøo söï, khoâng caên cöù vaøo taâm. Coù toäi söï naëng, khoâng phaûi taâm naëng: Nhö Tyø-kheo phi thôøi maø cho laø ñuùng thôøi ñeå aên thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø söï naëng, khoâng phaûi taâm naëng. Coù toäi taâm naëng, khoâng phaûi söï naëng: Tyø-kheo ñuùng thôøi maø cho laø phi thôøi roài aên, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø toäi taâm naëng, khoâng phaûi söï naëng. Coù toäi söï naëng, taâm cuõng naëng: Nhö phi thôøi töôûng laø thôøi ñeå aên thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø söï naëng, taâm cuõng naëng. Coù toäi söï nheï, taâm cuõng nheï: Nhö caùc phaùp thuoäc chuùng hoïc vaø oai nghi. Ñoù goïi laø söï nheï, taâm cuõng nheï. Coù toäi töø vaät cuûa mình phaùt sinh, khoâng phaûi töø vaät ngöôøi khaùc: Nhö Tyø-kheo coá laáy troäm nhaèm vaät cuûa chính mình, thì phaïm toäi Thaâu-

lan-giaù. Ñoù goïi laø töø vaät cuûa mình phaùt sinh, khoâng phaûi töø vaät cuûa ngöôøi khaùc. Coù toäi töø vaät cuûa ngöôøi khaùc, khoâng phaûi töø vaät cuûa mình: Nhö Tyø- kheo duøng taâm troäm caép laáy vaät cuûa ngöôøi khaùc döôùi naêm tieàn, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù, neáu ñuû naêm tieàn thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø töø vaät cuûa ngöôøi khaùc phaùt sinh, khoâng phaûi töø vaät cuûa mình. Coù toäi vöøa töø vaät cuûa mình vöøa töø vaät cuûa ngöôøi khaùc phaùt sinh: nhö Tyø-kheo duøng taâm troäm caép laáy vaät chung cuûa mình vaø ngöôøi khaùc döôùi naêm tieàn, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù, ñuû naêm tieàn thì phaïm toäi Ba- la-di. Ñoù goïi laø toäi töø vaät cuûa mình vaø cuûa ngöôøi phaùt sinh. Coù toäi khoâng phaûi töø vaät cuûa mình, cuõng khoâng phaûi töø vaät cuûa ngöôøi: Nhö Tyø-kheo duøng taâm troäm caép laáy vaät khoâng coù chuû, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø toäi khoâng phaûi töø vaät cuûa mình, cuõng khoâng phaûi töø vaät cuûa ngöôøi khaùc. Coù toäi taïi moät choã maø phaïm nhieàu toäi: Nhö Tyø-kheo xin taïi moät choã maø ñöôïc taùm moùn aên ngon, roài aên moãi thöù taïi moãi choã, thì phaïm taùm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø taïi moät choã maø phaïm nhieàu toäi. Coù tröôøng hôïp taïi nhieàu choã maø phaïm moät toäi: Nhö Tyø-kheo xin taïi nhieàu choã ñöôïc taùm thöùc aên ngon, roài ngoài aên taïi moät choã thì phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø taïi nhieàu choã maø phaïm moät toäi. Coù tröôøng hôïp taïi nhieàu choã phaïm nhieàu toäi: Nhö Tyø-kheo xin taïi taùm choã ñöôïc taùm moùn aên ngon, roài aên taùm laàn, phaïm taùm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø taïi nhieàu choã phaïm nhieàu toäi. Taïi moät choã phaïm moät toäi: Nhö taïi moät choã xin ñöôïc taùm moùn aên ngon, roài ngoài aên taïi moät choã. Ñoù goïi laø taïi moät choã phaïm moät toäi. Töø nguyeân nhaân voâ toäi maø thaønh coù toäi: Nhö Tyø-kheo voâ toäi maø xin saùm hoái veà toäi phaïm thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø töø nguyeân nhaân voâ toäi maø thaønh coù toäi. Töø nguyeân nhaân coù toäi maø thaønh voâ toäi: Nhö laøm phoøng lôùn, phoøng nhoû, taát caû caùc loaïi vaûi voùc, roài ñöôïc ba laàn khuyeân can. Ñoù goïi laø töø nguyeân nhaân coù toäi maø thaønh ra voâ toäi. Töø nguyeân nhaân coù toäi daãn ñeán coù toäi: Khi Taêng tuïng giôùi, ñöôïc hoûi ñeán ba laàn

raèng ai coù toäi thì saùm hoái nhö phaùp, ai khoâng coù toäi thì im laëng, maø baáy giôø ngöôøi coù toäi khoâng laøm ñuùng phaùp, laïi khoâng noùi cho ngöôøi khaùc bieát, cuõng khoâng thaàm nghó: “Ñeå roài toâi seõ saùm hoái ñuùng phaùp vôùi ngöôøi thanh tònh vaø thoâng caûm”, vaãn cöù im laëng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø töø nguyeân nhaân coù toäi daãn ñeán coù toäi. Töø nguyeân nhaân khoâng coù toäi daãn ñeán khoâng coù toäi: Nhö tröôøng

hôïp khoâng laøm, khoâng phaïm. Ñoù goïi laø töø nguyeân nhaân khoâng coù toäi daãn ñeán khoâng coù toäi. Töø nguyeân nhaân toäi naëng daãn ñeán toäi nheï: Nhö Tyø-kheo phaïm toäi Ba-daï-ñeà maø ñeán saùm hoái vôùi ngöôøi aùc taø kieán, bieân kieán, ngöôøi baét buoäc phaûi hoïc (ngöôøi ñang saùm hoái toäi Ba-la-di). Ñoù goïi laø töø nguyeân nhaân toäi naëng daãn ñeán toäi nheï. Töø toäi nheï daãn ñeán toäi naëng: Nhö Tyø-kheo phaïm toäi Vieät-tyø-ni maø ñeán saùm hoái vôùi ngöôøi huûy baùng kheá kinh, ngöôøi baét buoäc phaûi hoïc, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø töø toäi nheï daãn ñeán toäi naëng. Töø toâi naëng daãn ñeán toâi naëng: Nhö Tyø-kheo phaïm toäi Ba-daï-ñeà maø ñeán saùm hoái vôùi ngöôøi huûy baùng kheá kinh, ngöôøi baét buoäc phaûi hoïc, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø töø toäi naëng daãn ñeán toäi naëng. Töø toäi nheï daãn ñeán toäi nheï: Tyø-kheo phaïm toäi Vieät-tyø-ni maø ñeán saùm hoái vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc, thì khoâng ñöôïc goïi laø saùm hoái maø coøn phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø töø toäi nheï daãn ñeán toäi nheï. Khi nhaän phaïm toäi: Nhö nhaän thòt soáng, luùa thoùc, vaøng baïc, voi, ngöïa, laïc ñaø, löøa, boø, deâ, noâ tyø, phuï nöõ, ruoäng ñaát, nhaø cöûa. Ñoù goïi laø khi nhaän phaïm toäi. Coù tröôøng hôïp khi aên phaïm toäi: Nhö aên rieâng chuùng, aên nhieàu choã, aên cuøng baùt, aên traùi caây khoâng hôïp phaùp. Ñoù goïi laø khi aên phaïm toäi. Vieäc thaønh töïu maø coù toäi: Nhö laøm phoøng nhoû, phoøng lôùn, ñöôïc khuyeân can ñeán ba laàn. Ñoù goïi laø vieäc thaønh töïu maø coù toäi. Coù tröôøng hôïp khoâng thoï thì coù toäi, thoï thì khoâng coù toäi: Nhö khi thoï y Ca-thi-na thì ñöôïc giaûi toûa naêm giôùi laø: aên rieâng chuùng, aên nhieàu choã, ñi ñaâu khoâng caàn thöa vôùi ngöôøi cuøng aên vôùi mình, caát y dö laâu ngaøy, rôøi y maø nguû. Ñoù goïi laø khoâng thoï thì coù toäi, thoï thì khoâng coù toäi. Khoâng thöïc hieän thì coù toäi, thöïc hieän thì khoâng coù toäi: Khi Tyø- kheo ñöôïc y môùi maø khoâng duøng ba maøu ñeå nhuoäm cho hoaïi saéc, hoaëc duøng moät maøu ñeå nhuoäm, taùc tònh roài thoï duïng, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø khoâng thöïc hieän thì coù toäi, thöïc hieän thì khoâng coù toäi. Coù toäi taïi xoùm laøng khoâng phaûi taïi choã hoang vaéng: Khi vaøo xoùm laøng khoâng maëc y taêng-giaø-leâ, khoâng buoäc ñai, khoâng coät daây löng, khoâng caàm baùt, khoâng thöa vôùi ngöôøi cuøng aên chung, vaøo xoùm laøng luùc phi thôøi. Ñoù goïi laø toäi taïi xoùm laøng, khoâng phaûi taïi nôi hoang vaéng. Coù toäi taïi nôi hoang vaéng khoâng phaûi taïi xoùm laøng: Tyø-kheo laøm baïn vôùi keû troäm, heïn vôùi phuï nöõ, Tyø-kheo-ni cuøng ñi chung ñöôøng. Ñoù goïi laø toäi taïi nôi hoang vaéng, khoâng phaûi taïi xoùm laøng.

Coù toäi vöøa taïi nôi hoang vaéng, vöøa taïi xoùm laøng: Ñaám ngöôøi baèng naém tay, ñöa tay doïa ñaùnh ngöôøi. Ñoù goïi laø toäi vöøa taïi nôi hoang vaéng, vöøa taïi

xoùm laøng. Coù toäi khoâng phaûi nôi hoang vaéng, khoâng phaûi xoùm laøng: Toäi xaûy ra ôû nôi cöûa vua. Ñoù goïi laø toäi khoâng phaûi nôi hoang vaéng, cuõng khoâng phaûi taïi xoùm laøng. Coù toäi ñuùng thôøi chöù khoâng phaûi phi thôøi: Nhö aên rieâng chuùng, aên taïi nhieàu nôi, aên chung moät baùt, moi döôùi baùt maø aên, aên taùm moùn ngon, aên traùi caây chöa taùc tònh. Ñoù goïi laø toäi ñuùng thôøi, chöù khoâng phi thôøi. Coù toäi phi thôøi chöù khoâng phaûi ñuùng thôøi: Phi thôøi ñi vaøo xoùm laøng maø khoâng baïch, aên phi thôøi, ñi giaùo giôùi Tyø-kheo-ni ñeán chieàu toái. Ñoù goïi laø toäi phi thôøi chöù khoâng phaûi ñuùng thôøi. Coù toäi vöøa ñuùng thôøi, maø vöøa phi thôøi: Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Ñoù goïi laø toäi vöøa ñuùng thôøi, vöøa phi thôøi. Coù toäi vöøa phi thôøi, vöøa khoâng phaûi phi thôøi: nhö phaïm toäi ñuùng vaøo giöõa tröa. Ñoù goïi laø toäi vöøa phi thôøi, vöøa khoâng phaûi phi thôøi. Coù toäi thuoäc ban ñeâm, khoâng phaûi ban ngaøy: Nhö nguû cuøng moät nhaø vôùi ngöôøi nöõ, nguû vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc quaù ba ñeâm, giaùo giôùi Tyø-kheo-ni cho ñeán chieàu toái. Ñoù goïi laø toäi thuoäc ban ñeâm, khoâng thuoäc ban ngaøy. Coù toäi thuoäc ban ngaøy, khoâng thuoäc ban ñeâm: Nhö aên rieâng chuùng, cho ñeán aên traùi caây khoâng hôïp phaùp. Ñoù goïi laø toäi thuoäc ban ngaøy, khoâng thuoäc ban ñeâm. Coù toäi vöøa thuoäc ban ngaøy, vöøa thuoäc ban ñeâm: Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Ñoù goïi laø toäi vöøa thuoäc ban ngaøy, vöøa thuoäc ban ñeâm. Coù toäi vöøa khoâng thuoäc ban ngaøy, vöøa khoâng thuoäc ban ñeâm: Nhö toäi xaûy ra luùc raïng ñoâng. Ñoù goïi laø toäi vöøa khoâng thuoäc ban ngaøy, vöøa khoâng thuoäc ban ñeâm. Coù toäi taïi choã khuaát, khoâng phaûi taïi choã troáng: Nhö nguû cuøng nhaø vôùi ngöôøi nöõ, nguû vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc quaù ba ñeâm, traûi ñoà ôû giöõa phoøng, ngoài ôû choã ngöôøi ta duøng haønh daâm, ngoài ôû choã khuaát kín. Ñoù goïi laø toäi taïi choã khuaát, khoâng phaûi taïi choã troáng. Coù toäi taïi choã troáng, khoâng phaûi choã khuaát: Hoaëc töï mình, hoaëc sai ngöôøi ñem giöôøng neäm cuûa chuùng Taêng ra traûi ôû choã troáng, maø khi ñi khoâng thöa vôùi chuùng Taêng, ñi chöøng hai möôi laêm khuyûu tay, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø toäi taïi choã troáng, khoâng phaûi taïi choã khuaát. Coù toäi vöøa taïi choã khuaát, vöøa taïi choã troáng: Nhö duøng tay ñaùnh

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 25 451

ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng ôû choã khuaát, cuõng khoâng ôû choã troáng? - Ñoù laø toäi xaûy ra ôû döôùi theàm nhaø. Theá naøo laø toäi khi ñi, khoâng phaûi khi ñöùng? - Tyø-kheo keát baïn vôùi ñaùm cöôùp, cuøng vôùi ngöôøi nöõ vaø Tyø-kheo-ni heïn ñi chung ñöôøng; Taêng, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ baûo ñöøng ñi maø cöù ñi thì phaïm toäi. Ñoù goïi laø do ñi, khoâng do ñöùng. Theá naøo laø toäi khi ñöùng, khoâng phaûi khi ñi? - Nhö ñöùng ôû beân daâm nöõ, ñöùng nôi quaùn röôïu, ñöùng taïi choã ñaùnh baïc, ñöùng beân nhaø tuø, ñöùng giöõa cöûa, roài ñöôïc Taêng, Hoøa thöôïng, A- xaø-leâ baûo ñöøng ñöùng maø cöù ñöùng, thì phaïm toäi. Ñoù goïi laø toäi do ñöùng, khoâng phaûi do ñi. Theá naøo laø toäi vöøa do ñi, vöøa do ñöùng? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng phaûi khi ñi, khoâng phaûi khi ñöùng? - Nhö khi ngoài, khi nguû. Theá naøo

laø toäi do ñöùng, khoâng phaûi do ngoài? - Nhö ñöùng beân daâm nöõ, roài ñöôïc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ baûo ñöøng ñöùng maø vaãn ñöùng, thì phaïm toäi. Theá naøo laø toäi do ngoài, khoâng phaûi do ñöùng? - Nhö ngoài treân giöôøng lôùn quaù côõ, duøng boâng doài laøm neäm, duøng da laøm toïa cuï vaø ngoài beân caïnh daâm nöõ, beân quaùn röôïu, beân choã ñaùnh baïc, beân caïnh nhaø tuø, roài ñöôïc Taêng, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ baûo ñöøng ngoài maø vaãn ngoài thì phaïm toäi. Theá naøo laø toäi vöøa do ñöùng, vöøa do ngoài? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng phaûi do ñöùng, cuõng khoâng phaûi do ngoài? - Ñoù laø toäi xaûy ra khi ñi vaø khi nguû. Theá naøo laø toäi khi ngoài, khoâng phaûi khi nguû? - Nhö ngoài treân giöôøng quaù löôïng, roài ñöôïc Taêng, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ baûo ñöøng ngoài maø cöù ngoài, thì coù toäi. Theá naøo laø toäi khi nguû, khoâng phaûi khi ngoài? - Nguû cuøng nhaø vôùi phuï nöõ, nguû vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc quaù ba ñeâm, ngoài giöôøng lôùn quaù löôïng, duøng boâng doài vaøo neäm ñeå ngoài, duøng da laøm toïa cuï. Theá naøo laø toäi khi ngoài cuõng nhö khi nguû? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng phaûi khi ngoài, cuõng khoâng phaûi khi nguû?

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 25 451

- Nhö phaïm toäi khi ñi, khi ñöùng. Theá naøo laø phaïm toäi khi nguû, khoâng phaûi khi ñi? - Nhö nguû cuøng moät nhaø vôùi phuï nöõ, cho ñeán nguû treân neäm baèng da. Theá naøo laø phaïm toäi khi ñi, khoâng phaûi khi nguû? - Nhö Tyø-kheo laøm baïn vôùi keû cöôùp, vôùi phuï nöõ (Cuøng ñi chung ñöôøng), roài ñöôïc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ baûo ñöøng ñi maø cöù ñi, thì phaïm toäi. Theá naøo laø phaïm toäi khi nguû cuõng nhö khi ñi? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø phaïm toäi khoâng phaûi khi nguû, cuõng khoâng phaûi khi ñi? - Nhö phaïm toäi khi ngoài, khi ñöùng. Theá naøo laø phaïm toäi khoâng phaûi choã vaéng, cuõng khoâng phaûi choã nhieàu ngöôøi? - Nhö ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn maø khoâng boû. Theá naøo laø phaïm toäi ôû choã nhieàu ngöôøi, khoâng phaûi ôû choã vaéng? - Nhö ñöôïc khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn maø khoâng boû. Theá naøo laø phaïm toäi ôû choã vaéng, cuõng nhö ôû choã nhieàu ngöôøi? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø phaïm toäi khoâng phaûi choã vaéng, khoâng phaûi choã nhieàu ngöôøi? - Nhö ôû giöõa chuùng Taêng. Theá naøo laø phaïm toäi ôû choã nhieàu ngöôøi, khoâng phaûi ôû giöõa chuùng Taêng? - Nhö ñöôïc khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn khoâng boû. Theá naøo laø phaïm toäi ôû giöõa chuùng Taêng, khoâng phaûi ôû choã nhieàu ngöôøi? - Nhö ñöôïc khuyeân can ôû giöõa chuùng Taêng ba laàn maø khoâng boû. Theá naøo laø phaïm toäi ôû choã nhieàu ngöôøi cuõng nhö ôû giöõa chuùng Taêng? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng ôû choã nhieàu ngöôøi, khoâng ôû giöõa Taêng? - Nhö ñöôïc khuyeân can ba laàn ôû choã vaéng maø khoâng boû. Theá naøo laø toäi ôû giöõa Taêng, khoâng phaûi ôû choã vaéng? - Nhö ñöôïc khuyeân ôû giöõa Taêng ba laàn maø khoâng boû. Theá naøo laø toäi ôû choã vaéng, khoâng phaûi ôû giöõa Taêng? - Nhö ñöôïc khuyeân ôû choã vaéng ba laàn maø khoâng boû.

Theá naøo laø toäi vöøa ôû giöõa Taêng, vöøa ôû choã vaéng? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, huô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng phaûi ôû giöõa Taêng, khoâng phaûi ôû choã vaéng? - Nhö ñöôïc can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn maø khoâng boû. Theá naøo laø toäi thuoäc muøa ñoâng, khoâng phaûi muøa Xuaân? - Tyø-kheo ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng taùm maø khoâng xaû y taém möa tôùi ngaøy möôøi saùu môùi xaû, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá naøo laø toäi thuoäc muøa Xuaân, khoâng phaûi muøa Ñoâng? - Tyø-kheo thoï y Ca-thi-na ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng chaïp thì neân xaû, neáu khoâng xaû, ñeå ñeán ngaøy möôøi saùu thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá naøo laø toäi thuoäc muøa Ñoâng, cuõng thuoäc muøa Xuaân? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, dô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng thuoäc muøa Ñoâng, khoâng thuoäc muøa Xuaân? - Nhö thôøi gian an cö (Töùc muøa Haï) Theá naøo laø toäi thuoäc muøa Xuaân, khoâng thuoäc muøa Haï? - Tyø-kheo thoï y Ca-thi-na maø khoâng xaû ñeå ñeán ngaøy möôøi saùu thaùng chaïp thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá naøo laø toäi thuoäc muøa Haï, khoâng phaûi muøa Xuaân? - Tyø-kheo ñeán ngaøy möôøi saùu thaùng tö phaûi an cö, maø khoâng an cö thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; ñeán haäu an cö cuõng khoâng an cö, thì phaïm hai toäi Vieät-tyø-ni. Theá naøo laø toäi thuoäc muøa Xuaân, cuõng thuoäc muøa Haï? - Nhö ñaùnh ngöôøi baèng tay, giô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng thuoäc muøa Xuaân, khoâng thuoäc muøa Haï? - Nhö toäi phaïm vaøo muøa Ñoâng. Theá naøo laø toäi thuoäc muøa Haï, khoâng thuoäc muøa Ñoâng? Vaøo hai thôøi an cö maø khoâng an cö, thì phaïm hai toäi Vieät-tyø-ni. Theá naøo laø toäi thuoäc muøa Ñoâng, khoâng phaûi muøa Haï? - Ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng taùm neân xaû y taém möa maø khoâng xaû, ñeå ñeán ngaøy möôøi saùu thì phaïm toäi. Theá naøo laø toäi thuoäc muøa Haï, cuõng thuoäc muøa Ñoâng? - Nhö duøng tay ñaùnh ngöôøi, giô tay doïa ñaùnh. Theá naøo laø toäi khoâng thuoäc muøa Haï, cuõng khoâng thuoäc muøa Ñoâng? - Ñoù laø toäi vaøo muøa Xuaân, töùc laø toäi khoâng thuoäc vaøo muøa Haï, khoâng thuoäc muøa Ñoâng. Laïi coù toäi do khoâng kieàm cheá thaân, khoâng kieàm cheá mieäng, khoâng kieàm cheá thaân mieäng; thaân phaïm, mieäng phaïm, thaân mieäng ñeàu phaïm;

thaân laøm aùc, mieäng laøm aùc, thaân mieäng ñeàu laøm aùc. Ñoù goïi laø toäi. Traùi laïi, voâ toäi nghóa laø kieàm cheá thaân, kieàm cheá mieäng, kieàm cheá thaân mieäng; thaân khoâng phaïm, mieäng khoâng phaïm, thaân mieäng ñeàu khoâng phaïm; thaân khoâng laøm aùc, mieäng khoâng laøm aùc, thaân mieäng khoâng laøm aùc. Ñoù goïi laø khoâng coù toäi. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo giöõ luaät khi cho ngöôøi xuaát toäi, thì coù toäi cuõng bieát, khoâng coù toäi cuõng bieát, che giaáu cuõng bieát, khoâng che giaáu cuõng bieát. ----------

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*